

IDŐUTAZÁS A 2010-BEN 100 ÉVES DÉLMAGYARORSZÁGGAL: 2009

Szeged a lézertudomány Hollywoodja

Egy hét múlva lesz 100 éves az 1910. május 22-én újjá bocsátott Délmagyarország. Lapunk e jubileuma alkalmából, mintegy visszazárlásként, időutazásra hívjuk olvasóinkat: hétről hétre egy-egy esztendő újságtermését átlapozva fölillantjuk, milyennek láttatta a világot, az országot, a régiót, Szegedet – a Délmagyarországot. A magyar vidék legpatinásabb lapja sorozatának utolsó előtti állomása: 2009.

CSONGRÁD MEGYE
ÚJSÁSZI ILONA

A csillagászat nemzetközi évében a lézer kerül az érdeklődés középpontjába – Szegeden és régióinkban.

BÜVÖS SZÓ. „Szegedet javasolta tegnap az európai szuperlézer lehetséges magyar helyszínéül Molnár Károly kutatás-fejlesztésért felelős tárca nélküli miniszter. Jövőre dől el, hova kerül a 100 milliárd forintos projekt” írja le lapunkban először február 4-én a büvös szót, „szuperlézer” R. Tóth Gábor. Két nap múlva már arról cikkeznek: „Több száz új munkahelyet, rendkívüli tudományos eredményeket és még nagyobb nemzetközi elismertséget hozhatna Szegednek az Európai Unió szuperlézere”.

Kronológia: 2009

Január 5. Molnár Csaba energiaügyekért felelős miniszter bejelenti, hogy 15.30 órakor leállt a gázszállítás Ukrajnából.

Január 20. Barack Obama amerikai elnök beiktatása. Február 8.: Egy veszprémi bárban megkésélik a veszprémi férfi kézilabdacsapat román játékosát, Marian Cozmát. **Április 14.** Az országgyűlés 204 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 8 tartózkodással megszavazza a Gyurcsány Ferenc ellen benyújtott konstruktív bizalmatlansági indítványt és Bajnai Gordont miniszterelnökké választja. **Július 24.** Az ÁNTSZ közleményt ad ki, miszerint 47 betegnél állapítják meg a H1N1 jelenlétét.

„– Biztosan lesz föld alatti része, hiszen ez a speciálisan kiképzett 'vályú' garantálja, hogy rezgésmentesen lehesen célozni a lézerrel – 100 méteres távolságból egy fél hajszálnyit lehet tévedni a kísérletben – mesélte a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Fizikus Tanszékcsoportjának vezetője a berendezésről, amely 'egy sereg

Szuperlézer – örül a szakma, tanulja a nagyközönség: a tudásipar Szeged fejlődésének kulcsa. FOTÓ: SEGESVÁRI CSABA

lyet, rendkívüli tudományos eredményeket és még nagyobb nemzetközi elismertséget hozhatna Szegednek az Európai Unió szuperlézere”.

LÁTVÁNYTERV. A látványterven beutatott épületről megtudjuk: „8 emelet nagyságú – ebből 4 a föld alatt, 4 felette található. Vagyis impozáns látvány tárulna az egykori öthalmi laktanya területére érkezők elé” – teszi hozzá R. Tóth Gábor, megszólaltatja Szabó Gábor fizikust, akadémikust, hogy „mutassa be nekünk a 60 százalékban az Unió, 40 százalékban a befogadó ország által finanszírozott lézertudományi központot”.

„– Biztosan lesz föld alatti része, hiszen ez a speciálisan kiképzett 'vályú' garantálja, hogy rezgésmentesen lehesen célozni a lézerrel – 100 méteres távolságból egy fél hajszálnyit lehet tévedni a kísérletben – mesélte a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Fizikus Tanszékcsoportjának vezetője a berendezésről, amely 'egy sereg

high-tech megoldással épül', így további cégeket, kutató-fejlesztő központokat vonzhatna Szegednek az Európai Unió szuperlézere”.

LOBBIK. „Szakmailag a régió legjobbja Szeged, ám marketingben a többi pályázó megelőzte hazánkat a 100 milliárd forintos európai szuperlézer

Arcél: Szetey András (1963–). Szetey András sportpályafutása 1977-ben kezdődött, I. osztályú kardvívóként háromszoros BEK-győztes, és főiskolai világbajnok, 1984–92 között pedig válogatott volt. A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolán diplomázott. 1991-től sportújságíróként dolgozott az Új Magyarország, a Népszabadság, a Nemzeti Sport munkatársaként, rovatvezetőjeként és főmunkatársaként. A Kisalföld soproni szerkesztőségvezetője lett. 2001-ben a Lapcom Kft. gondozásába került Délmagyarország és Délvilág főszerkesztőjeként költözött Szegedre. Egyebek mellett az online divízió igazgatói tennivalóit is ellátta. A szegedi médiumok élén végzett tevékenységéért, a főszerkesztői posztról távoztakor, idén március 15-én a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztjé kerestje kitüntetését kapta.

rért folytatott versenyben – figyelmeztet Osvay Károly. A szegedi kutató Párizsban, a kutatóközpont megvalósításáért létrehozott projekten dolgozik” – és lobbizik, folytatjuk február végén az infók részletezését.

„Pénzügyi garanciát vállal az európai szuperlézer szegedi helyszínének megépítésére a magyar kormány – jelentette be Bajnai Gordon miniszterelnök szombaton az öthalmi laktanyában. Csütörtökön Prágában előzetes döntés várható a 100 milliárd forintos beruházás helyszínéről. Szabó Gábor rek-

világ tudományos térképén még jobban láthatóvá teszi városát, Szegedet”. Novemberben pedig fizikusokat, köztük Szatmári Sándor professzort megszólaltatva igazolja: „a nagyműszer ide kerülése a tantárgyat és az egyetemi szakot is népszerűsíti”. „Decemberben mutatja be az Európai Bizottságnak az ELI európai lézertudományi központos megvalósítási tervét Magyarország, Csehország és Románia Brüsszelben – tudatta tegnap budapesti sajtótájékoztatóján Lippényi Tivadar, az ELI-program magyar kormányzati megbízottja. A Versenyképességi Tanács ülésén a 3 ország felvázolja azt a közös európai nagyprojektet, amelynek egyik fele Szegeden valósul meg, 2015-ig” – tudósít R. Tóth Gábor. Az esztendő végén pedig rögzíti: „ide kerül az Európai Unió 200 millió eurós gigaberuházása. Szeged a lézertudomány Hollywoodja lesz. (...) 200 millió eurós beruházás valósul meg a városban, 300 kutató érkezik a világ minden tájáról. Újabb Nobel-díjat is hozhat”.

NAPI HÍREK

RENDŐRHÍÁNY. „Országosan 1678-cal kevesebb rendőr van a kelletnél; Csongrád megyében az átlagnál magasabb a hiány. A Szegedi Rendészeti Szakközépiskolába ugyan ötszörös a túljelentkezés, ám a tanulók többsége nem megyei, így a szolgáltatást sem itt kezdi el. A létszámihiány megoldását egy gyorsabb szakképzés, valamint több anyagi támogatás oldhatja meg” (március 2., hétfő).

SIMONYI. „Az úrból köszöntötte a vásárhelyieket tegnap kora este, 5 óra 46 perckor Charles Simonyi. A magyar származású űrturista bejelentkezésére öt helyi amatőr rádió választott hívójelével, de a harminc másodpercbe csak ennyi fért bele. A Katolikus Általános Iskola vendégei már a nagy esemény előtt egy órával ráhangolódhattak az úrhajózásra” (április 4., szombat).

FUTÁSI! „Közel ötezer ember gondolta úgy, hogy teljesíti az

idei, immár 9. T-Home Vivicitá városvédő futás szegedi 3,4 kilométerét. A legjobbaknak alig tizenkét, nekünk kerekén húsz perc kellett a táv teljesítéséhez” (április 6., hétfő).

FAGYILKOLÁS. „Tiltakoznak a környék ellenzéki önkormányzati képviselői az új szegedi

2-es villamosvonal építése ellen a Rókusi körúton. Nem a város közlekedésének fejlesztését ellenzik, hogy Újrkúson menjen a villamos és miatta fákat vágnak ki” (április 8., szerda).

RABSZOLGA. „Megerszökött az egy hónapig tartó romániai rabszolgamunkából 3 német. A becsapott és megalázott fiatalemberek kálváriája 155 kilométeres gyaloglás után, Balástyán ért véget. Az itteni autópálya-rendőrségen kért segítséget Marco Jahnt és két társa” (július 16., csütörtök).

NAGYRÉT. „Fogadókéss lesz Csongrád ifjúsági – sátorozásra alkalmas – tábora a Tiszabál partján elterülő Nagyréten. Minden csongrádi diákot kivisznek a vadregényes helyre” (augusztus 19., szerda).

Kendergyár helyén épül majd az Árkád

„Elkezdtek bontani a volt szegedi kendergyárat”. Július 11-én Fekete Klára írja, Schmidt Andrea pedig fotókon mutatja: „Vigyázat, bontási terület, belépni tilos! – figyelmezteti a járőrelőket több piros betűs tábla a Londoni körút és a Bakay Nándor utca sarkán. Ezek azonban valójában nem táblák, hanem az irodaépületből kibontott, s a már fejlődő szocializmus időszakából származó ajtókilincsel, zárral. Mindenkit tud mutatni hasonlókát a saját háztartásában. (...) 100 millió euróból, mintegy 28 milliárd forintból építi fel az ECE Budapest Kft. a szegedi Árkádot. A bevásárlóközpont 130 üzletéről 1000 munkahelyet lehet remélni. A nyitást 2011 tavaszára tervezik”.

Királynő a bűvárúszó

CSONGRÁD MEGYE. „Rajong a küzdősportokért” – írja március 26-án Bobkó Anna. „Születésnapját március 8-án már koro-

nával a fején ünnepelte Dudás Zita Bianka, aki olvasóink szavazatai alapján lett a Csongrád megye legszebb sportolónője”.

Verekedni is szeret a szexis bűvárúszó. FOTÓ: SEGESVÁRI CSABA